Faciliteren met impact iSZW

BUREAU 5VOOR9
communicatie • training • advies

Titia van der Ploeg

1

2

3

Opbouw en werkwijze

- 3 hoofdthema's:
  verbinden, design sessie en slot
- 2 dagen, high impact

- Veel zelf aan de slag
- Vragen? Graag!
- Ideeën? Welkom!
- Rolwisseling:
  van deelnemer naar collega

4

Thema's en Resultaten blok 1

- Sterk starten
- Betere verbinding, betere sessies
- Soorten werkvormen toepassen
- Ontwerpen met een bouwplan
- Schatgraven, toolkit vergroten

5

Reflectie via Schatgraven

1. Hoe vond je het als deelnemer?
2. Hoe/wanneer kun je dit gebruiken als facilitator?
3. Nog veranderingen/ aanpassingen?
4. Tips van de trainer

6

Titia van der Ploeg

7

Waar leidt dat toe?

8

Kennismaking

ja = staan
nee = zitten

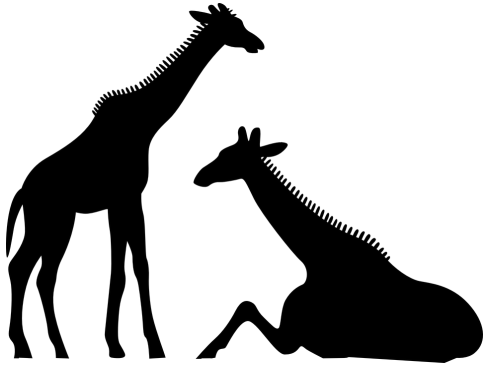

9

Schatgraven

- Foto kooi (activerende opening)
- Programma, doelen
- Foto's kernwaarden (voorstellen Titia)
- Groeperingsspel (kennismaking)

10

Verbinding maken

11

12

1)
Verbinding
vooraf

13

Uitnodiging en intake

- Wervende tekst
- Focus op doel
- Intake
  - Gesprek
  - Formulier

14

Kennismaken op afstand

15

Startopdracht

16

Opdracht

Bedenk 2 manieren om verbinding te maken voorafgaand aan je eerstkomende bijeenkomst

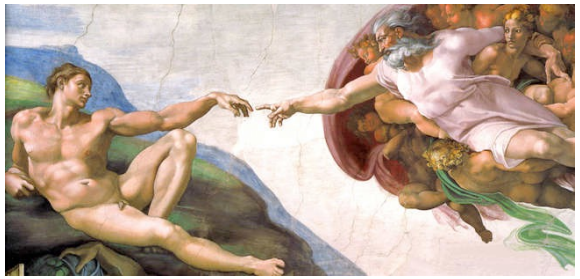

17

2) Verbinden bij binnenkomst

18

Wie van jullie?

- Startvraag A
- Startvraag B
- Startvraag C
- Vind dat ik veel vragen stel?

19

Startvragen

- Veilig
- Aantrekkelijk
- Met respect voor de situatie
- Geen onstnappen!

20

3)
Begin met een activerende opening

21

Activerende opening

Waarom? Doelen:

- Focus op inhoud
- Activeren
- Motiveren
- Op gemak stellen

- Leren over deelnemers

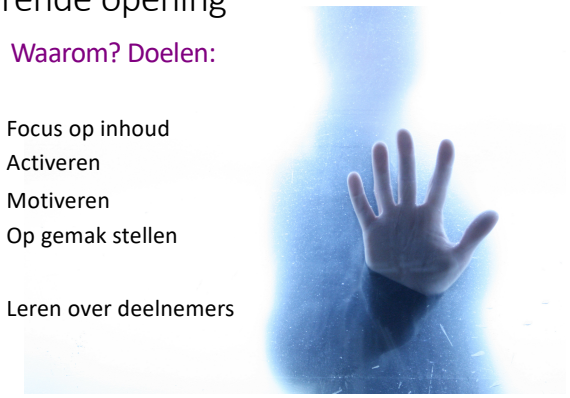

22

Hoe?
Alles kan!

- Advertentie
- Nieuws
- Cartoon
- Quote
- YouTube filmpje
- Gedicht
- Voorwerp

- Optische illusie
- Metafoor
- Muziek of liedje
- Statistiek
- Verhaal
- Foto
- Stripfiguur

23

Checklist activerende opening

1. Keuze
- ❑ origineel en prikkelend
- ❑ past bij onderwerp
- ❑ veilig

2. Interactie
- ❑ deelnemers actief benaderen met open vragen
- ❑ doorvragen (lagen aanbrengen)
- ❑ verschillende deelnemers aan het woord
- ❑ brug naar beoogd resultaat

24

4)
Bepaal de spelregels

25

Wat zijn jouw regels?
En verwachtingen?

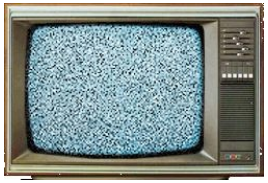

26

Wat vinden je deelnemers belangrijk?

27

Bezegel
de regel

28

5)
Geef jezelf bloot

29

1 Wees benaderbaar

30

2 Laat zien dat je menselijk bent

- Stel je voor
- Vertel ook iets persoonlijks
- Vertel herkenbare problemen – en hoe je ze hebt overwonnen

31

3 Sta open

- Voor vragen
- Voor aanvullingen en suggesties
- Voor kritiek

32

4 Schep actief een veilig klimaat

Non verbaal:
- zelf gaan zitten
- vriendelijk zijn
- vragend kijken

Complimenten geven

33

‘Verkoop’ een van de tips aan je buurman.

Maak vervolgens concreet hoe je dit in je (volgende) bijeenkomst toepast

34

Schatgraven

- Vraag
- Buurman & buurman (Verkopen tip en toepassen)

35

Verschillende stijlen

36

Wat zou jij doen?

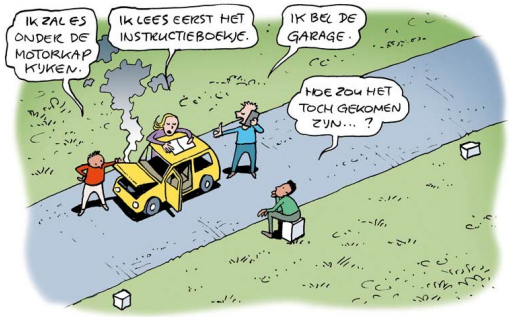

37

Vier stijlen

- Doener
- Bezinner
- Denker
- Beslisser

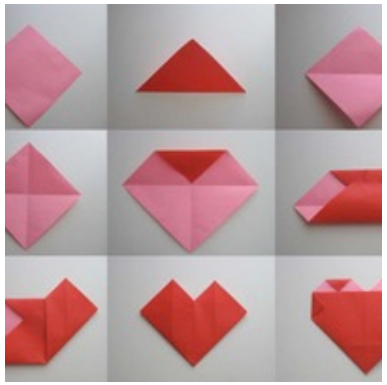

38

Meten en merken

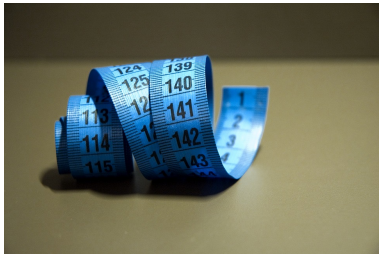

39

Aansluiten en uitdagen

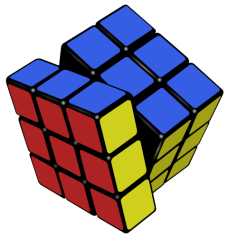

40

Doener

Bezinner

Denker

Beslisser

41

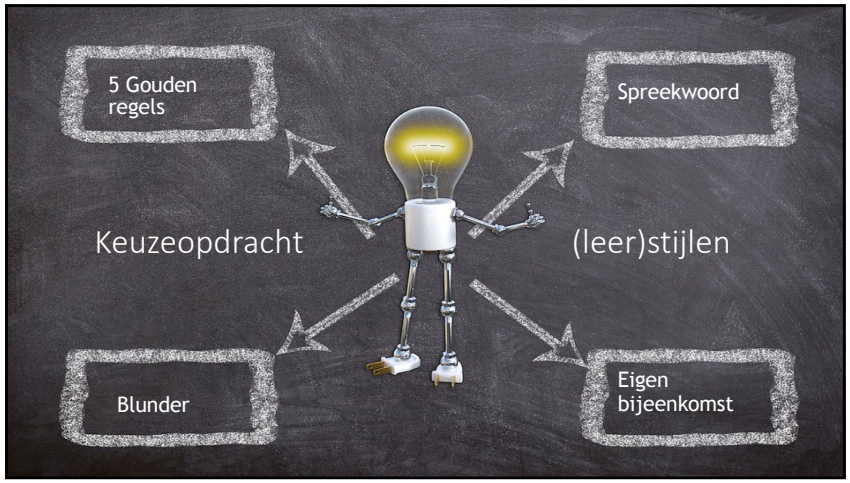

42

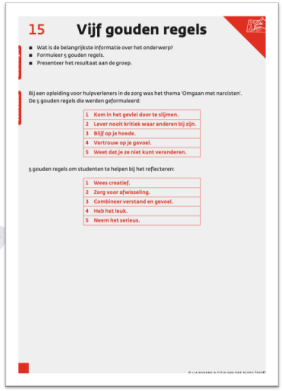

15 Vijf gouden regels

- Wat is de belangrijkste informatie over het onderwerp?
- Formuleer 5 gouden regels.
- Presenteer het resultaat aan de groep.

Bij een opleiding voor hulpverleners in de zorg was het thema 'Omgaan met narcisten'. De 5 gouden regels die werden geformuleerd:

1. Kom in het gesteld door te slijmen.
2. Lever nooit kritiek waar anderen bij zijn.
3. Blijf op je hoede.
4. Vertrouw op je gevoel.
5. Weet dat je ze niet kunt veranderen.

5 gouden regels om studenten te helpen bij het reflecteren:

1. Wees creatief.
2. Zorg voor afwisseling.
3. Combineer verstand en gevoel.
4. Heb het leuk.
5. Neem het serieus.

43

5 Spreekwoord

- Wat is de belangrijkste informatie over het onderwerp?
- Zoek spreekwoorden of gezegden die goed van toepassing zijn op dit onderwerp.
- Presenteer het resultaat aan de groep door je spreekwoorden te noemen en de andere deelnemers te laten raden waar ze voor staan.

1 Bij een workshop over de 4 leerstijlen van Kolb:
- doener: door schade en schande wijs worden
- bezinner: bezint eer ge begint
- denker: goed bedachten ten ijs komen
- beslisser: de knoop doorhakken.

2 Bij een training over groepsontwikkeling:
- fase 1 forming: onbekend maakt onbemind
- fase 2 storming: iemand het gras voor de voeten wegmaaien
- fase 3 norming: met de mantel der liefde bedekken
- fase 4 performing: wij zullen dat varkentje wel even wassen.

Wij zullen dat varkentje wel even wassen

35 Blunder

- Bedenk over het onderwerp wat jij hierin wel eens verkeerd hebt gedaan. Wat was jouw grootste blunder?
- Bedenk hoe je deze blunder in een scène kunt uitspelen. Vraag eventueel de hulp van een andere deelnemer.
- Laat daarna in een nieuwe scène zien hoe je het zou doen met de kennis die je nu hebt.
- Presenteer beide scènes aan de groep.

Bij een training over assertiviteit speelde een tweetal eerst hoe een klant het persoonlijke ok-nummer van een collega wist te bemachtigen door agressief gedrag. De collega vond dat heel erg vervelend en de intrenger vond dit een blunder van zichzelf.

Met behulp van de theorie over assertief gedrag speelde ze in de tweede scène dezelfde situatie, maar nu liet ze zich niet overtuigen door de klant.

44

13.15-13.30: facultatief vragenkwartier

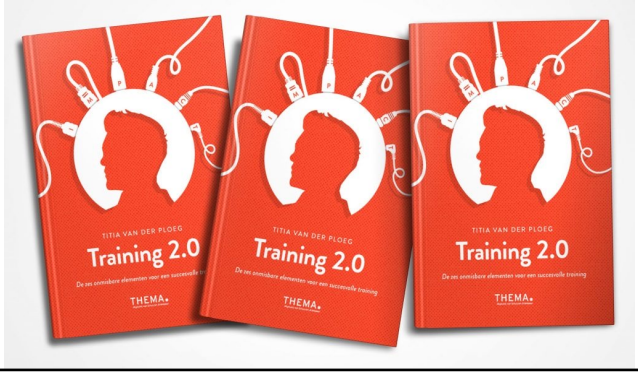

45

we starten weer om 13.30 uur

46

Schatgraven

- Leestijd + q & a
- Cartoon
- Keuzeopdracht:
  - Blunder
  - Spreekwoord
  - 5 gouden regels
  - Eigen bijeenkomsten

47

Inspirerende bijeenkomsten ontwerpen

48

Tijdschriftpapier is beter dan krantenpapier. Bij het begin moet je vaak sneller lopen. Je kunt het beter in een weiland doen. Nog iemand erbij kan handig zijn. Bij regen moet je snel stoppen. Op straat moet je goed opletten. Een hoogspanningsleiding kan levensgevaarlijk zijn. Het gewicht speelt een grote rol. Uit het zicht raken is een risico. De lijm moet droog zijn. Laat je niet meeslepen. Blijf uit de buurt van andere gebruikers. Vogels houden er niet van.

49

Vragen

1) **Wanneer moet je snel stoppen?**
2) **Wat kan levensgevaarlijk zijn?**
3) **Wie houden er niet van?**

50

Vier stijlen

- Doener
- Bezinner
- Denker
- Beslisser

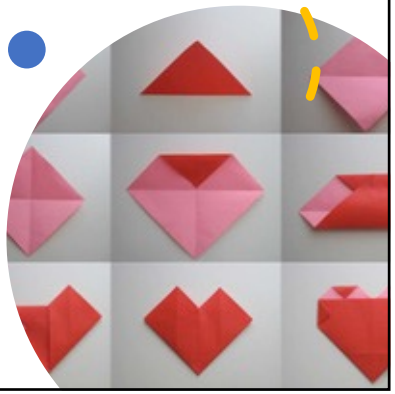

51

Vier stijlen, vier fasen

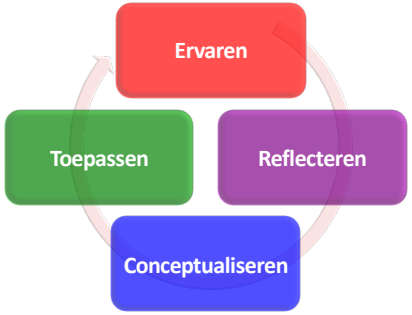

52

Kenmerken

Ervaren =
Roept u maar: aansluiten bij doelgroep

Reflecteren =
Een laagje dieper: gevoel of wikken en wegen

Conceptualiseren =
De docent/spreker/facilitator is aan het werk

Toepassen =
Inhoud toetsen of verwerken. Er is goed of fout

53

Resultaat centraal

Aan het eind van de bijeenkomst is de opbrengst voor de deelnemer:

- Werkwoord (concreet gedrag!)
- Afgebakende inhoud
- Toetsbaar in fase 'toepassen'

Hoe concreter hoe beter!

54

Onderdelen

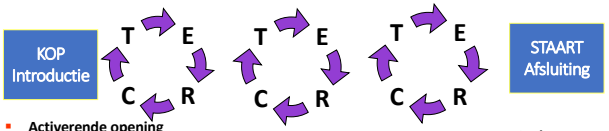

- Activerende opening
- Doelen en programma
- Voorstellen spreker/facilitator
- Afspraken *
- Kennismaken *
- Terugblik*

ROMP
Kernsessie(s)

Per thema complete cyclus doorlopen

- Transfer/vervolg ('Huiswerk') *
- Evaluatie
- Pakkend slot

* indien nodig

55

Voorbeeld opbouw & gebruikte werkvormen

Kern	Opbouw	Werkvorm
Thema:	Ervaren	Cartoon autopech
	Reflecteren	Testuitslag/eigen voorkeur
Verbinden	Concep-tualiseren	Vier stijlen, omgaan deelnemers
	Toepassen	Keuzeopdracht actiekaarten

56

Organisatie

- Plenair
- Groepswerk/individueel
- Spel
- Circuit
- Keuze

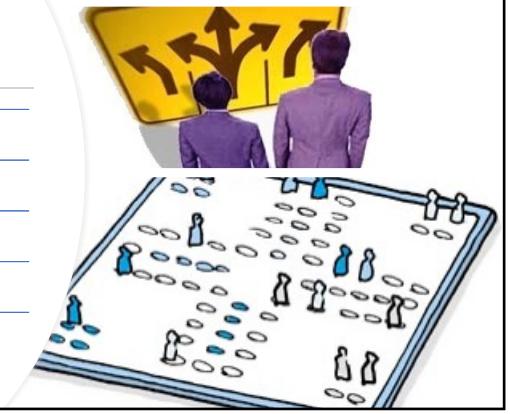

57

Soorten werkvormen

Werkvorm =
Middel om een leerdoel te bereiken

1. IJsbrekers
2. Spelvormen
3. Discussievormen
4. Werkopdrachten
5. Sprekergecentreerde werkvormen

58

Praktijkopdracht: eigen bijeenkomst

Beschrijf:
- Doelgroep, Onderwerp
- Doelstelling & gewenst resultaat

Vul minimaal 1 thema/kernsessie in
Heb je nog tijd? Zoek passende werkvormen
- Soort werkvorm
- Tijd
- Inhoud

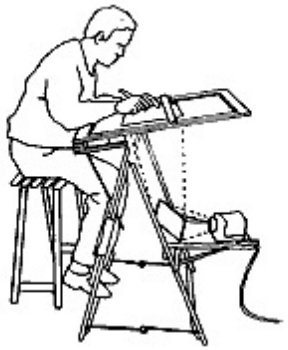

59

Schatgraven

- Raadsel (vlieger)
- Bouwplan (met hulpvragen)
- Praktijkopdracht
- Keuze: alleen of samen

60

Werkvormen

61

Zoek je partners

Deze foto van Onbekende auteur is gelicenseerd onder CC BY-NC-ND

62

ABC-opdracht

- Zet achter elke letter van het alfabet een werkvorm die begint met die letter.
- Hint: Je mag ze ter plekke verzinnen.

63

5 groepen werkvormen

Werkvorm = middel om een doel te bereiken

- IJsbrekers
- Discussievormen
- Spelvormen
- Docent- of sprekergecentreerde werkvormen
- Werkopdrachten

64

IJsbrekers

1. Activerende opening
2. Voorstellen / Kennismaken
3. Groepen maken
4. ‘Eye-openers’
5. ‘Energizers’
6. Afsluiters

65

Discussievormen

1. Brainstorm
2. Mindmap
3. Stelling
4. Debat

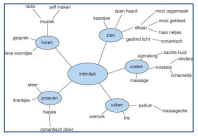

66

Spelvormen

- Rollenspel
- Simulaties/ games
- Variatie op televisieprogramma’s of bekende spellen

67

Werkopdrachten

Toepassingsopdrachten:

- Creatieve verwerking
- Case studie
- Practicum

68

Een goede stelling....

interessant

kort

oordeel

positief

prikkelend

afgebakend onderwerp

69

Welke nieuwe werkvorm ga je binnenkort gebruiken?

70

Afsluiting

71

Voorbereiding blok 2

1. Lees uit het boek Training 2.0: inleiding, letters M, P, A, C en p 151-159
2. Lees je eigen aantekeningen door en bepaal wat je gaat toepassen
3. Bekijk de actiekaarten
4. Vul je bouwplan in/aan
5. Bereid een van de volgende onderdelen voor:

❑Activerende opening
❑Stelling/discussie
❑Groep verdelen en (werk)opdracht geven
❑IJsbreker naar keuze

72

Vragen/Contact?

- Titia van der Ploeg
- www.5voor9.com
- titia@5voor9.com
- (06)27 066 391

BUREAU 5VOOR9
communicatie • training • advies

73

Hoe kijk je terug op deze dag?

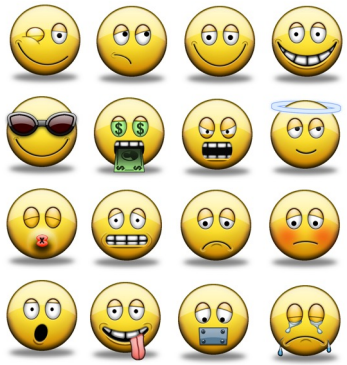

74

75

76